

Resclosa i rec del molí del Calvet

Sant Salvador de Guardiola

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Entre "la Resclosa" i la masia del Calvet
Emplaçament Carretera vella d'Igualada (C-37 z), al km. 87,5.
Alçada: 258

Coordenades:

Latitud: 41.68617
Longitud: 1.77869
UTM Est (X): 398358
UTM Nord (Y): 4615654

Classificació

Número de fitxa 08098-160
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Modern
Segle XVIII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Resclosa i molí molt parcialment conservats. Entorn abandonat i envaït per la vegetació.

Protecció Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Referència no disponible als mapes cadastrals.

Fitxes associades:

[Vall de la riera de Guardiola](#)

[Pont de ca l'Isidro](#)

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dv., 07/08/2015 - 02:00

Descripció

Reclosa i rec, que són els únics elements que s'han conservat, i encara parcialment, de l'antic molí fariner del Calvet. La resclosa estava situada al lloc conegut precisament amb aquest mateix nom, al costat del pont de la carretera que travessa la riera de Guardiola. Era per aquest indret per on l'antic camí ral de Manresa a Igualada travessava també la riera, mitjançant un gual, que ja està documentat l'any 978. L'actual resclosa, però, és una obra probablement de principis del segle XX. Es tracta d'una presa de gran envergadura que es va fer per millorar la captació d'aigua per al molí. Fa uns 40 m de llarg, té una forma el·líptica i està feta amb carreus de pedra, que a la base adopten una forma atalussada. Actualment està reforçada amb formigó a la part superior. Tot aquest sector es troba actualment molt alterat, ja que acull també diverses infraestructures del col·lector d'aigües. L'antiga resclosa del molí devia estar situada a un nivell més baix, possiblement a la llera de roca que es troba sota l'actual resclosa, al punt on es veuen quatre forats circulars que podrien correspondre a punts de suport d'una resclosa de fusta, de la qual no n'ha quedat cap més rastre. El punt de captació i l'inici del rec, situats a la riba dreta de la riera, també s'han perdut totalment, ja que en tota aquesta zona hi ha hagut importants remocions de terra. Més endavant, l'entorn es troba totalment cobert per la vegetació i és de molt difícil accés. Tan sols hem pogut documentar el rec en un tram que comença uns 350 m aigües avall, (coordenades UTM: 398358 / 4615653). En aquest punt s'hi poden veure dos grans blocs de roca de travertí amb un curiós relleu de tipus càrstic. Rere aquestes roques el rec es conserva i és ben visible en un tram força curt. Discorre per la part alta d'una cinglera, on es conserva una estructura de pedra de força qualitat, sustentada amb dos arcs a la base. Més endavant, el rec novament es perd i torna a ser visible a uns 50 m, on resta un petit muret de contenció. Just al punt on baixa una fondalada humida que devia aportar més aigua al rec. Cal dir que al costat sud de la masia hi havia un viver d'aigua que formava un petit embassament. Segons informació oral, entre aquest torrent i l'antic pont del camí del Calvet hi havia l'edifici del molí. Segons sembla, fa un temps encara era visible una de les moles. Actualment l'indret es troba totalment cobert per la vegetació i no n'hem pogut localitzar cap rastre visible.

Història

L'any 978 ja hi ha documentat un gual del camí d'Igualada a la riera de Cornet, poc més avall de la font del Calvet (GASOL, 1984: 16) el qual, molt probablement, es correspon amb l'indret on hi ha la resclosa, que ja devia ser un lloc de pas molt antic. A mitjan segle XVIII ja consta l'existència d'un molí fariner al mas del Calvet (FERRER, 1982: 33-37). Segons el cadastre de 1780, aquest molí era l'única activitat industrial registrada al municipi (GÓMEZ, 1988: 424). Aquest i el que hi havia al raval del Sellarès són els dos únics molins fariners que tenim documentats a Sant Salvador de Guardiola. Durant moltes generacions, la família encarregada de fer funcionar el molí es deia Valldoreig. Probablement a inicis del segle XX es va construir l'actual resclosa que, pel que sembla deduir-se d'un mapa, el 1918 encara no estava feta. La nova resclosa, de gran envergadura, optimitzava la captació d'aigua per al molí i el feia més productiu. En els darrers anys el procés de destrucció del rec i el molí ha fet que gairebé se'n perdés el rastre. Fa uns anys, quan es van fer les obres del col·lector es van alterar els terrenys a la zona de la resclosa i es devia destruir el punt de captació i l'inici del rec, dels quals no en queda cap rastre.

Bibliografia

FERRER, Llorenç (1982). "Genealogia de la família Soler i March. Aspectes socio-econòmics". Miscel·lània d'Estudis Bagencs, núm. 2. Centre d'Estudis del Bages, Manresa, p. 33-37.
GASOL, Josep M. (1984). "Notícia històrica d'antics camins i carreteres del Bages", a Butlletí del Montepio

de conductors de St. Cristòfol de Manresa-Berga, núm. 381, p.14-19.

GÓMEZ GÓMEZ, Immaculada (1988). "Sant Salvador de Guardiola", Història del Bages, vol. 2, Parcir Ed., Manresa, p. 424.

